

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhöz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek postautóval küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petít-sor egyszeri közlésért 14 fill.
kétzerért 12 fill., többszörért 10 fill. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.
Hivatalos hirdetések
100 szög 2 kor. 40 fill., azontul minden szó 2
fillérével számítottatik.
A nyilattérben:
minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk 7 szögkötetben levő hirdető-irodák, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer
→→→ vasárnap reggel. →→→

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

3578/1902.

Hirdetmény.

Értesítetik Léva város adózó közönsége, hogy a III. osztályu kereseti adónak megállapítására hivatott adókövető bizottság ezen adónemnek Léva város részéről 1902. évre vonatkozólag megrendő tárgyalását f. hó 11 napjának délelőtt 9 órájától kezdődőleg a lévai Oroszlán fogadó nagytermében fogja keresztülvinni.

Az adókövető bizottság eme tárgyalásain minden érdekelt adózó résztvehet és nemcsak saját adójára, de másnak adójára nézve is, ha az adó megállapításában aránytalanságot vél beigazolhatni — nyilatkozattal élhet.

Egyidejűleg még tudatom azt is, hogy a kivetés alapjául szolgáló III. osztályu adóajajstrom mint javaslat megküldve, a városi adóhivatalnál mai naptól kezdődőleg egész a tárgyalás napjáig, közszemlére van kitéve, melynek adatai a hivatalos órák alatt az érdekeltek által betekintheők.

Lévan, 1902 július hó 1-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

Adókövetés.

Az adókövető bizottság városunkban a jövő héten megkezdte működését. Hogy mily fontos életbe vágó dolog az adókövetés a polgárságra, a felett nem is kell vitatkozni. Lapunk mult számában közöltük egy körmöczbányai polgárnak az adókövetés ellen emelt panaszát s ha magunk is nem tartanánk attól, hogy az amugy is súlyosan reánk nehezülő teher csak nehezedni fog, fel sem emelnők szavunkat.

A törvénynek a III. oszt. kereset-adóra vonatkozó rendelkezései, ugy szólván szabad kezét engednek az adókövető bizottságnak, miért is annak működését az adófizető polgárság sok érdeklődéssel s talán több aggodalommal kíséri. S az aggodalom igen gyakran jogosult is, mert az adókövető bizottság legtöbbnyire azokat az ada-

tokat veszi alapul, melyet hivatalból, sokszor felületes eljárás útján állapítanak meg.

A kincstár képviselője természetesen az adók felemelését czélozza. Tudjuk, hogy vele szemben az adózó polgár érdekeinek védelmére alig mer valaki felszólalni. Már pedig az összes adótételek legsúlyosabbika a III. oszt. kereset adó, mert annak az alapja a legszesélyesebb és legváltozandóbb. Iparosok, kereskedők és a diplomájuk után élő emberek bevallott vagy ki nyomozott évi jövedelmének megállapítása alig lehetséges, mind a mellett a mily ingadozó és bizonytalan ezen alap, az adókövető bizottság ép oly biztosan épít rája a tulmagas adóztatási kulcsnál fogva arányban amugy sem álló kereseti adótételeket. Ebből van azután az a felette nagy aránytalanság, mely a hasonló üzletkörű polgárok között létezik.

Ujabbán a kereskedelemügyi miniszter f. évi 15299. szám alatt felhívta az ipartestületeket és hatóságokat, hogy az iparossegédeket és tanoncokat — az adóösszeírás és kivetés céljából — munkaadók szerint elkülönítve mutassa ki. Kétségtelen, hogy ez a rendelkezés az adóalap megállapításához adatok gyűjtését czélozza, de mint fennebb említettük, erre sem lehet építeni s ha a segéd munkások száma szerint állapítanók meg a kézművesek, iparosok, gyárosok adóját, sok és súlyos tévedést követnének el. Nem lehet, különösen az iparost a segédek száma szerint megadóztatni, mert a mi kis iparosaink legnagyobb része állandó segédeket nem tart, hanem csak akkor vesz fel több vagy kevesebb munkást, mikor az ő iparágának ugynevezett ideje van. Egyik iparág készítményeinek télen, a másiknak nyáron vagy őszszel van kelete. Például a kőmives télen nem dolgozik, a kalapos ugyanekkor alig ad el valamit, míg a szűcs

egész nyáron alhat, a vásározó asztalos, csizmadia, szabó csak őszszel keres, amit keres. Már most ezeket azok után a segédek után megadóztatni, a kiket a munka keletén egy-két hónapra fogad, a legnagyobb igazságtalanság lenne. Az egy-két hónapi jövedelem arányában megállapítani az évi tiszta nyere-ményt, egyértelmű volna az amugy is pangó kis ipar tönkre tételével.

De nem csak itt, hanem az összes adóztatás alá eső összes jövedelmi ágaknál az év különböző szakában a legkülönbözőbb adóztatási alapot lehetne megállapítani. Épen azért az adókövető bizottságnak a legkörültekintőbb és a legméltányosabb módon kell eljárni annál is inkább, mert ismerve a minden téren mutatkozó általános pangást, adófelemelésről egyáltalában nem is beszélhetünk.

Az igaz, hogy az adózó polgárok jó része eltagadja jövedelmét, de ez nem is csoda, mert olyan nagy a közteher, hogy még jó, ha az évi jövedelem fele megmarad az adózó polgárnak és családjának a mindennapi ellátásra s az adóbevallási iv az adózó polgárt a leggyakrabban a lét és a nemlét problémája elé állítja. Ha majd a harmadik osztályu adót reformálni fogják, bizonyára más módokat és eszközöket fognak keresni az adó alap és kulcs megállapítására.

Az is igaz, hogy az állam adó nélkül fenn nem tartható, azonban az államnak sem lehet célja, hogy az adóforrások a nagy teher következtében végleg kimeritessenek, sőt inkább jól felfogott érdeke ezen adóforrások gondozását és gyarapítását kívánja. Épen azért az adókövető bizottságnak a feladata, hogy méltányos kielégítést találjon az állam és az adófizető polgár érdeke. Minthogy pedig az adókövetés három évre történik s ezen időszak alatt az adójövedelem csökkenés czimén le nem szállítható, se nem törölhető,

kétszeres óvatossággal és lelkiismeretességgel kell végezni a bizottságnak a teherviselési képesség megállapítását.

Nem akarunk a bizottság működése elé vágni, de az adókövetés körül tapasztalt szomorú eljárás merev alkalmazása már sok esetben arról győzőtt meg bennünket, hogy itt is fordulnak elő nagy és igazságtalan tévedések s melyek elviselhetetlenül nehezdedtek az adózók vállaira. Épen azért az adózó közönség érdekének véltünk szolgálatot tenni, ha az adókövető bizottságot működésének megkezdése előtt arra kérjük, hogy keressék az esetleges ellentétek méltányos áthidalását s tekintve iparunk és kereskedelmünk pangását, mely Léva városában is szembeötölő módon mutatkozik, az adózási alap igazságos és lelkiismeretes megállapításával tegyék lehetővé, iparunk s kereskedelmünknek, mint az adóforrásnak gyarapodását és felvirágzását.

Adatok a körmöczbányai Sz. Erzsébet kórháznál.

A műveltség intézménye közül azokat, amiket város alapító nemetjaink hazánkba hoztak s átültettek, kétségen kívül egyik igen fontos szerepet játszott a közjótékony-ság szerete, az emberi érzésnek eme elsőrendű nyilvánulása. Hajdanában ezt nálunk inkább csak főpapok gyakorolták; de ez nekik kötelességük volt. Azért élvezték a nagy vagyon jövedelmét. Eme kötelességek iránt kellő hajlandósággal is viseltettek s nem úgy mint ma, mikor már esemény-számba megy, ha egy magyar főpap az emberiség nyomorúságának enyhítésére nemes bőkezűséggel adakozik. Városaink polgárait ilyesmire senki sem kötelezte s mégis mily nagyszerű példáival dicsekesnek az emberies fel-fogásoknak; sőt manapság is akárhány esettel találkozunk. Igaz, hogy főuraink közt is voltak bőkezű adakozók, de az bizonyos, hogy 100 eset közül 80 %-ék a városra esik. A városi polgárok e nemes fel-fogásának köszöni lételet a

jukat a sirba s a mi utánuk fenmaradt, az közöttünk oszlik meg: a fájdalom, a fájó emlékezet.

Édes álmukat alusszák a rideg sirban s vajjon mit ide fenn el nem értek, elérke oda lenn?

Emberek.

Két uri leány, az egyik magas, karcsu barna, a másik gömbölyű termetű kis szőke, selyem-szoknyáikat egyenlő magasan — mintha ezt otthon napokig tanulták volna, bal kezükkel a cipő végéig emelik és boidogan sétálnak az utcán.

Egyszerre az egyik a másikat karon fogja és egy épülő-félben levő ház állványaira mutat. Jaj beh érdekes, minő szabályos rendben adogálják fel a munkások a téglákat! És nézd csak, ugy haladnak az állványok lépesőin lefelé, akárcsak a katonák. Ezen mindkettő jót nevet és tovább haladnak.

* * *

A vasgyár fennállásának ötvenéves jubileumát ünnepli. A rendkívüli közgyűlésen a részvényesek egy nagyobb összeget megszavaztak, hogy az igazgatóság a munkásokat és hivatalnokokat megvendégesse.

Már napokkal a majális előtt a nagyreton sátrak készülnek, külön a hivatalnokoknak, külön a mestereknek és külön a munkásoknak.

Ekkor óriási felháborodás támadt a lakatosok és esztergályosok között. Megtudták, hogy ő nekik közös sátrak lesz s

Tizenkét hónapja csak, de mivel Ilonkának gyengéd ápolóra s gondviselő szülőre volt szüksége, az apa gondoskodott, hogy legyen.

Azért a vigalom, azért a határtalan jókedv. Uj asszony jön a házhöz, ki boldogságot hoz, ki műveltségével pótolja az elvesztett édes anyát s gondos nevelője, nevelő gondviselője lesz az árvának.

Az új asszony szelid nyájas arcú volt, tiszta szemeiben a jószág kifejezésével; épen ellenkezője a mesékben gonoszoknak festett mostohának. Megérkezett. S ime, mi történik? Boldogságot akart hozni magával s helyette vizályt hozott.

Mert Ilonka, szívében boldogult édes anyja utáni fájdalommal, eszében a mesékben gonoszoknak festett mostohák gyűlöletes gondolatával, mikor az új anya kebelére akarta ölelni, elfutott. Rémkép volt előtte a mostoha, rémkép, melytől folyton félt. Ha csak látta is, egész testében remegett. S a nő, kinek szívébe fájdalom, szemébe köny lopódzott, midőn férje erővel hozzá akarta vezetni a leányt, kérte férjét, ne bántsa, hagyja őt, legyen nyugodt, az idő majd megváltoztat mindent.

Bár szeretetteljes bánásmóddal s gondos ápolással mindenképen igyekezett magához edesgetni az engedetlen leányt, nem sikerült; reményében csalódva fájó szívének, hogy vizályt hozott a házhöz, fájó szívének, hogy boldogság helyett boldogtalanság lett osztályrésze. Sokszor sirt s fájdalmát csillapítani férje sem tudta. Elzárkózott mindentől s mindenkitől s bár férje oldalán a boldogságnak, a megelégedettségnek volt részese,

a kis leány makacssága, engedetlenlége s viselkedése a pótolhatatlan, végtelen boldogtalanságot juttatta osztályrészeül.

A férjnek, miután látta, hogy a kis leány szeretetének megnyorására irányított minden törekvés hiábavaló, az a gondolata támadt, hogy a távollét talán, az apai szeretet hiánya fel fogja ébreszteni leányában a köteles szülői szeretetet s hogy idegenek között, nélkülözve a szülői házat, jobban fogja kívánni s óhajtani azt a boldogságot, melyet magától eltaszított, — leányát távol a szülői háztól, messze idegenbe, egy rokonához küldi. A megfogamzott tervet tett követte.

De sajnos, már későn volt minden. A szíve mélyéből szerető nőnek, az édes jó anyának szilárd gyökeret vert szívében a bánat s eddigi elzárkózottsága s buslakodása oly hatással volt lelkére, szíve oly beteg lett, hogy baja gyógyíthatatlan volt.

S miután a még mindig engedetlen leány mi hirt sem adott magáról a távol idegenből, a nőnek súlyos baja egyre komolyodott, míg végre szíve bánatában megrepedt.

A távollét a remélt változást sem hozta meg, a mély fájdalmat elviselni nem tudó anya meghalt . . . kiszenvedett.

Még kiterítve sem feküdt a drága halott, mikor a férj arról vesz hirt, hogy leánya bánatában megmérgezte magát.

Kettős bánatát elviselni lelke nem bírta, betegje lőn s másnap halva találták künn a temetőn.

Mindannyian magukkal vitték bánat-

TÁRCZA.

Egy szerencsétlen család.

Irtá: Csinszák László.

A hevesi kastélyban minden csendes. Benn a legnagyobb némaság uralkodik. Vigyázva lépnek a szolgák, minden lépésre ügyelnek, hogy valahogy zaj ne támadjon. Künn még a madarak is elhallgatsak, mintha ők is tudnák, miért uralg benn a halotti csend.

. Betegen fekszik az urnő, szemének fénysugara megtörött, ágyánál egyetlen leánya.

. Kigyuladt a halotti szövetnek, fájdalom minden szivben, könny ragyog minden szemben, hangos zokogás tölti be az egész lakot.

. Szomoruan zug a harang, egy édes anyával kevesebb, egy árvával több.

. Sirba eresztik a kopórsót, tom-pán dübörögve hullanak a hantok.

Meghalt eltemették aluszik.

Egy év telt el s a hevesi kastélyban mindenki vig. A végtelen halotti csendet határtalan jókedv váltja fel. Sűrűnek-forognak, figyelmesen járnak-kelnek benn a szolgák, hogy panasz ne támadjon a mulatozók részéről. Künn a madarak vigan énekelnek, mintha ők is tudnák, miért a jó kedv!

Tizenkét hónapja mult el, hogy br. Hevesi, a vár ura s Ilonka, egyetlen leánya elvesztették a szerető nőt, az édes jó anyát

körmöczbányái Sz. Erzsébet kórház is. Hogy melyik évben alapították, azt nem tudhatjuk. Annyi bizonyos, hogy Nagy Lajos uralkodása idejében már létezett. Ez kitűnik abból, hogy nevezett királyunk 1382. Szent István napján, Szent-Faluban (Garam-Szent-Kereszt?) tartózkodván, egy adománylevelet állít ki, mely szerint a Körmöczbányával összedepített Körmöczligeten (Ligend) fekvő kincstári birtokot a kórháznak adományozza. E birtok ma is meg van a szántóföldek, rétekből áll (Spitalfelder, Spitalwiesen.) Ezen adománylevelben említik az alapító neve is.

E szerint, a kórházat, az épületet, Johelinus bányapolgár Szűz Mária tiszteletére alapította kórháznak a betegek, szegényháznak a szegények és menedékháznak a munkaképtelenek számára. Tehát római katolikus alapítvány. Később úgy látszik Szent Erzsébet tiszteletére a kórház épülete mellett fekvő templomról Sz. Erzsébet kórháznak lön elkeresztelve. E templom s a kórház épülete elé a város ugyancsak még a 14. században egy kökeresztet állított. 1393. augusztus 29 én Czwichil János kamara gróf, Hano másképen Schentil városbíró s a körmöcz városi esküdtek (elüljáróság) egy oklevélbe foglalják mindazokat a javakat, amik a kórházat megilletik.

Ezen javak, a királyi adományokon kívül, ma már teljesen ismeretlenek. Csak sejteni lehet, hogy a malmok a város északi és északkeleti részén lehettek, melyeket egyes völgyek patakvizet hajtottak.

Az összeírásban a következők fordulnak elő mint jövedelmek:

1. A Colner-völgyben Knappin Prünelnek nevezett malomnak $\frac{3}{4}$ -ed része (Drey Schicht.)

2. A Knoblach-féle malom minden jövedelmével. E jövedelemből azonban a plébáni. templomban Krisztus testének szentelt oltára elé egy égő lámpa tartandó fenn (örök lámpa.)

3. Móczil Klosel-féle (Kolos) malom $\frac{2}{3}$ -adát.

4. A Zólyomvölgyben (Soler) levő vagy Colbennek nevezett malom $\frac{3}{4}$ -ada a Materaver-féle évi 6 arany forinton kívül.

5. A Schleifer-féle malom jövedelméből évenként 4 arany forint és a Herll-féle egykori Cratzer Fridlin-féle rét jövedelméből szintén évi 4 forint.

együtt kell mulatniok a halinás, bocskoros, napszamosokkal.

A szintén paraszt származású lakatosok és esztergályosok a munkaóra után felöltözködtek félkangárn ruháikba, a ládák fenekéről előkerültek a vasárnapi rikitószinü nyakkendők, az ujnyi vastagságú óralánczok és testületileg felkeresték az igazgatót; ottan a megválasztott szónok ünnepélyesen előadta, hogy miután ők mesteremberek, azért elkülönítve, külön sátor alatt akarnak mulatni és nem a durva munkát végző halinás parasztokkal.

És úgy is lett, a vasárnap megtartott majális alkalmával külön-külön sátorban mulattak a tisztviselők, a mesterek, a lakatosok és esztergályosok, és a durva munkát végző halinás, bocskoros napszamosok.

A trafikos kisasszony, egy alacsony termetű, fekete haju fiatal leány, mindennap roppant türelmetlenül várja az estét. Ugy hat-hét óra tájban fiatal, elegánsan öltözött ur jön a tözsébe, szivarokat vásárol s néhány perczig udvarolgat a trafikos kisasszonynak.

A leány idővel, anélkül, hogy a fiatal urnak sejtelve lett volna, fülíg lett beléje szerelmes. Modorát, beszédjét, mozdulatait olyan megnyerőknek s olyan előkelőknek találta, hogy grófnak vagy legalább is valami milliomos fiának tartotta őt. Ha a fiatal ur este a tözsébe jön, a leány elpirul s rögtön őt kiszolgálja.

De valóban különös, a kisasszonynak egy idő óta egészen megváltozott a viselkedése, a fiatal urat hidegen köszönti s udvarlásaira fitymálva válaszol.

A változás onnét eredt, mert multkor a leány a postán volt és akkor hűledeve látta: hogy ábrándjainak lovagja a postánál díjnok.

Nyáron négy óráig. télen hatig örökdi a három rendőr társaságában a városka polgárainak vagyona felett, azután délig alszik, délután meg fát vág, t. i. ő lévén az udvari favágója a nagy-utca hátsulaj-

6. Körmöczliget (Lygent) községtől évenként 8 aranyforint.

7. Két mézárszék jövedelme után évi 4 aranyforint.

8. Egy vasüzlet vagy raktár jövedelme után (Eisenkrom, Justita Ferri) évi 4 aranyforint.

9. A glorshawi középső rét (nem Glaserhai?)

10. Néhai Miklós örökösei a birtokutódoktól a ház, mézárszék s birtok jövedelméből a szegényeknek: egy vég pont ruhára, évenként egy ebéd. (Ugy látszik a mai Gruy-féle ház.)

Ugyanezok meghatározzák, hogy a kórház vagyonának a kezelésébe kik folynak be. E szerint mindjárt kijelentik, hogy a kamara gróf s a világi papság ki vannak zárva az igazgatásból. Befolynak azonban: az elüljáróság, közgyűlés a választott kórházi gondnok által. A gondnoknak tehát nem kell városi tisztviselőnek lenni. A kórházi gondnok (fizetve van), ellátja a kórházat gabonával, beszedi a járulékokat, javíttatja az épületeket s mindent gondoz. Számadást köteles évnegyedenként a tanácsnak benyújtani. A kórházi templomban naponként egy mise mondandó évi 50 forintért. A kórházi gondnoknak tehát pontosan és gondosan utána kell járnia dolgának, hogy a jövedelmekből ezek fedezhetőek legyenek. Ha ezeken felül még valami maradna is, akkor azt is mint felesleges jövedelmet az intézmény fejlesztésére, istenes és lelki célokra fordítsák.

Ezen Körmöcz függő pceséjével el látott okirat alá a következő nevek vannak írva: Sighard Pál városi jegyző, mint az okirat kiállítója és mint jelenlevő: Schindler Dictino, Kalvay Konrad, Knapp János, Purg János, Drüszl Péter, Daump Henzmanno, Hezil Miklós, Pogin Henrik, Vinger Miklós, Tenczil János, Czminan Péter. Történt pedig a 12 esküdtek székének üresedése idejében.

E kórházra vonatkozólag 1568 ból a következő tartalmu s a városbíró s a tanács által a bányavárosok üléséhez intézett beadvány olvasható. Mivel a kamara gróf Wolfgang Prollen követeli, hogy mutassa ki a város azt, hogy a kincstár hetenként miért tartozik a kórházi szegények fenntartásához Körmöczön és Stubnya fürdőn 2 frttal hozzájárulni; a város csak azt fe-

donosainak. Példás rendszerető ember az öreg Csóka János, nem pálinkázik, nem pipázik, egyedüli öröme a bagó, no és a fia. Szép, szálás fia van Csóka Jánosnak, Péter, ez a legnagyobb büszkesége a világon. Keservesen szerzett pénzeszkéjét a takaréknak helyett fiának Pestre küldözgette, Péter ottan jogászokodott, de már tul van a vizen, még a mult évben doktor lett; mostan irodavezetője a városka legelső ügyvédjének.

Mintha kiszámítaná lépéseinek hosszát, olyan egyenletes lépésekkel jár házról-házra; a város tulajdonát képező alabárdot: hivatalos jelvényét, bal kezében tartja, jobb kezében meg egy pislogó lámpás van, nem mintha sötét volna az éj, hanem mert az öreg Csóka János harmincz évi éjjeli-őri szolgálata alatt úgy megszokta e lámpást, hogy nélküle nem is tudná az éjjel átvirrasztani.

Körutjában a városi szállóhoz ért, itt alabárdjára támaszkodik és úgy hallgatja a földszinti szobákból kihallatszó zenét, a gyakori ajtónyitáskor jól hallhatja fiának kurjongatásait.

— Ejnye ez a Péter, ez a Péter! — mormog magában az öreg Csóka. De nincs ideje tovább szöni gondolatait, mert a szálló ajtaján komája: az inspekciós rendőr alakja kibukkan, ez a pálinkától kipirosodott arczával még az ajtóból feleje kiabál. — Tudod mi az ujság Csóka? A fiad barátságpotharat ivott s azután megcsókolták egymást a kapitány urral. Haza készültek s én azért eltüntem, hogy a kapitány urat ne lássam. Ni, már jönnek is. Csóka odanéz és látja a kapitányt, a járásbíró s a többi urakat, közöttük a fiát is az ajtón kifelé tódulni. Hirtelen megfordul és gyorsan a szomszéd szűk utcába rohan, úgyhogy rendőr komája alig követhette. Megbolondultál Csóka, hogy úgy elrohantál a saját fiad előtt? — förmed rá a rendőr. — Dehogyan bolondultam meg, hanem a multkor is megharagudott a Péter, hogy urak előtt őt megszólítani mertem. És igaz van, ő doktor és én csak éjjeli őri vagyok.

Kalocsai Emil,

lelheti, hogy miután 1560-ban az okiratok elégték s így erre vonatkozólag az okmány nem is található. Emlékezik azonban a város s emlékeztetik a bányavárosok ülése is, hogy a kincstár Mária királyné idejében a szegények fenntartására hetenkint 2 frtot adott; sőt amikor I. Ferdinánd a bányákat átveszi, e kötelezettség reá is átszállott. Kéri tehát a tanács, hogy ez a jövőben is megtörténjék.

A városi tanács ugyancsak ebben a beadványban kéri azt is, hogy miután Mária királyné (II. Lajos magyar király neje, I. Ferdinánd huga) a 3 mérföld hosszú túrcói vízvezeték (vizárok) s vízvezető alagút fenntartására segélyként 2 forintot; tehát ezután is adassék ez meg. (Ebből kitűnik, hogy ez a vízvezeték, mely Turóczból a bányaterületre van vezetve s hivatása az, hogy a bányaműveket hajtja, nem Pázmány Péter alatt létesült, hanem már igen régen megvolt. Ugy látszik, hogy a város lakossága valami nagyon nagy jólétnek nem örvendett. Körmöczön különben igen gazdag polgárok nem igen laktak. Legalább nyomaira nem akadunk; de nemesen gondolkozók igen.

Érdekes az is amikor, 1726. márczius 13-án a kórház birtokai és jövedelmei bérbé adatnak. A bérleti szerződés alá Nagy Boldizsár van aláírva s a két bérlő, kik az előbbi bérlőtől Zweig Ignácztól vették át a bérletet: Bukova Keresztély városi polgár és szobrász, Sailer Jeremiás mézáros mester. A bérlet tartama 4 évre szól, fizetnek pedig 150 rajnai forintot. Kötelesek a bérlők mindent jókarban tartani s a vele járó mellékötelezettségeket teljesíteni, az adót fizetni. E kötelezettségek a következők:

1. A Ferenczieknek $\frac{5}{4}$ véka buza, 1 fuvar széna. (Ma már a városi pénztárnok s mások is huznak az alaphól jövedelmet.

2. A tót kántornak $\frac{8}{4}$ véka rozs. (Ma jobban van fizetve.)

3. Minden kórházi személy ellátására hetenkint 6 krért hus.

Ezekon kívül:
4. Czipő vagy pénz személyenkint 18 kr. Összesen 3 frt.

5. Vászón vagy pénz, 8 róf, á 6 kr. Összesen 4 frt. 48 kr.

6. Sör a 3 nagy ünnepen vagy pénz személyenkint 30 kr.

7. A turceki malomból 5 mérő rozslisz, melyből 2 mérő a harangozóé. A szegények pedig belőle 1—1 kenyeret kapnak.

8. Buza a három nagy ünnepre $\frac{1}{2}$ negyed (Viertel) a harangozóval együtt.

9. Kása, borsó, bab, lencse, árpakása, mindegyikből $\frac{1}{2}$ negyed ha terem; ha pedig nem, akkor több árpakását és egy hordó káposztát.

10. Só évenként 4 frt 30 krért.

11. A harangozóknak, aki mezőri szolgálatoakat is teljesít, hetenkint husra 18 kr. s a viz igazgatásáért 2 frt 30 kr.

12. 40 öl fa.

13. 2 db. tehéntartás, 1 a harangozóknak s 1 a szegényeknek tejre.

14. Évenként 1 drb. ölni való disznó.

Atvett készlet:
1. Buza $\frac{34}{4}$ véka.

2. Rozs fölérve 43 $\frac{1}{4}$ mérő, átlagosan $\frac{98}{4}$.

3. Arpa $\frac{13}{4}$ mérő.

4. Zab $\frac{30}{4}$ mérő.

5. Hajdina kása $\frac{1}{4}$ pozsonyi mérő.

6. Lencse $\frac{1}{4}$ pozsonyi mérő.

7. Egy pálinkafőző üst tartozékaival.

A szegények szobájában:

1. Cserépkályha.

2. 3 drb. abrak, az egyik törött.

3. Hosszu asztal.

4. Pad 4 drb.

5. Szekrény (abgebantes Castl.)

6. Feszület, fülkében, Szűz Máriával, Jánossal s zöld függönyvel, vas pálczával.

A sütő mülhelyben:
1. Sütő kemence.

2. Fehér asztal.

3. Négy pad.

A kórházi gazda szobájában:
1. Két zöld fali fogas.

2. Zöld sütő kemence.

3. Három pad a fal mellett.

4. Három üvegablak.

5. Két lapos zárlakat s mellette épített tűzhely.

6. Négy függő lakat.

Az udvarban:
1. Vízartó.

2. Két sertés-öl,

3. Tehén istálló s kocsiszin.

4. Két egymás mellé épített csűr.

5. Lóistálló s felszer.

Állatokban:
1. Négy darab fejős tehén.

2. Egy egy éves borju.

1890. évben mikor a kórházi gondnok visszavonult, a következő értékösszegeket szolgáltatatta át: a gazdasági pénztárnak 18212 korona 26 fillért; a kórházi pénztárnak 12909 korona 52 fillért. Összesen tehát 31.121 korona 78 fillért. Természetesen az épületeken, réteken és szántóföldeken kívül. Az 1901. évi zárszámadás szerint a következő értékösszegekkel rendelkezik: kórházi alap 13.109 kor. 50 fillér; gazdasági alap 18.600 korona 22 fillér. Összesen 31.709 kor. 72 fillér.

Körmöcz lakosságának igen szűkes életviszonyai ugyancsak megkövetelik, hogy egy városi tanács, mint a közgyűlés, a Sz. Erzsébet kórház alapját a legkérlelhetetlenebb szigorúsággal gondozza, ellenőrizze s a mikor teheti növelje is; mert ez nagy anyagi gondoktól menti föl a várost. Azután meg ha a közönség látja, hogy adományait megbecsülik, a kijelölt czélra fordítják; kedvet kap a további adakozásra is.

Kár, hogy napjainkban már az alapokkal is országszerte könnyelműen bannak el!

Különfélék.

Lapunk mai számával megkezdjük XXII-ik évfolyamunk 3. negyedét. Előfizetést nyitunk a „Bars” XXII-ik évfolyama III-ik negyedére. Tisztelettel kérjük ez alkalommal előfizetőinket, hogy előfizetésük megújítása vánt e hét folyamán intézkedni sziveskedjenek, nehogy — késedelem miatt — a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel.

Helyben az előfizetések eszközölését a lap kihordója bizatik meg; vidéki előfizetőink részére pedig postautalványt mellékelünk.

— **Városi közgyűlés.** Léva r. t. város képviselőtestülete a folyó évi június hó 30. napján tartotta évnegyedes rendes közgyűlését, melyen a polgármester bejelentette Tuschnay János városi aljegyző elhunytát, kegyeletes szavakkal méltatván az elhunyt hosszú működését, bejelentette, hogy a ravatalra a város nevében koszorút helyezett. A közgyűlés őszinte részvételnek adott kifejezést a buzgó tisztviselő elhunyt felett és elrendelte, hogy negyed évi fizetése örökösinek halotti negyed címén kiadások. Ez után tudomásul vette a közgyűlés, hogy Barsvármegye törvényhatósága a városnak Lang Bernát és nejevel a kávéháza vonatkozólag kötött bérleti szerződését jóváhagyta. Bejelentette a polgármester, hogy Ar-Maróthon mozgalom indult meg az iránt, hogy a kir. pénzügyigazgatóság Léváról elvittessék, mire a közgyűlés elhatározta, hogy a kir. pénzügyigazgatóságnak Léván meghagyása iránt a miniszterelnökhöz és a pénzügyminiszterhez feliratot intéz s ezt küldőtséggel nyújtja át. Majd meghatalmazta a közgyűlés a polgármestert, hogy az Androvics-féle kalvintéri házat utcazenyítés céljából a már kitűzött bírói árverésen a város nevében megvehesse. A polgármester azn bejelentése, mikép Léva városán az 1903. évre 521 esküdtképes férfi vétetett föl az alapajtsromba, tudomásul vétetett. Bejelentette továbbá a polgármester özv. Karsák Jánosné városi szülész nő elhunytát, a mit a közgyűlés részvétellel vett tudomásul s elrendelte, hogy három havi fizetése halotti negyed gyanánt az örökösöknek kiadások. Babuschek Gusztáv számvevő a felfüggesztése folytán elvesztett félfizetésének kiadatása iránt beadott kérvényét a közgyűlés elutasította. Meghatalmazta a közgyűlés a polgármestert, hogy az idei tüzoltó tanfolyamra Léva városából két egyént kiküldhessen, elrendelte továbbá, hogy a lévai önkéntes tüzoltóság részére 1902. évre megszavazott 1600 korona segély egészen kiadások s egy öntöző kocsit és töltszivatyu beszeressék a jövő évi költségvetés terhére. Majd tudomásul vette Barsvármegye törvényhatóságának határozatát, hogy a Monaco Mósé lévai lakossal 11 □ öl közterületnek eladására és a Feja Kálmán lévai lakostól megvett 16 □ öl ingatlan vételre vonatkozólag kötött szerződéseket jóváhagyta. Végül a III. oszt. kereseti adókievő bizottság tárgyalásaihoz Szemeredy Lajos, Tuka József, Borsányi Győző, Korpás János, Pollák Vilmos, Klain Ödön, Sugár Mór és Kovácsik Samu tagokat küldötte ki.

— **Részesleg tisztújítás.** Léva város képviselőtestülete Huberth Vilmos elnöklété alatt tegnap tisztújító székert tartott, melynek czélja a megüresedett pénztárnoki és szülész női állás betöltése volt. A pénztárnoki állásra Komzsis Lajos ellenőr és Rácz János gazdasági tanácsnok, helyettes pénztárnok voltak. A képviselőtestületnek igen nehéz volt a választása, mert mindkét jelölt a városi közönség előtt egyaránt nagy-

rabcsült, köztisztelőben álló férfi, kik nemcsak képességgel, de ambícióval is végzik hivatalos teendőiket. Épen ezért rendkívül nagy érdeklődés mellett folyt le a közgyűlés, mely Komzsi Lajosnak 23 évi szolgálatát fogadta el nyomó érvnek s 36 szavazattal öt választotta meg a város pénztárnokává Rác János 23 szavazatával szemben. A szülésznoi állásra négy pályázó közül szavazattöbbséggel özv. Janson Adolfné választott meg. A megválasztott pénztárnok még a közgyűlés színe előtt letette a hivatali esküt.

Honvédségünk köréből. A 14. honvédségvezető levai zászlóaljja ezredösszpontosítás céljából hétfőn Nyitraira vonult s ott maradt július 14-éig. A beszercebányai 16. honvédségvezető (beszercebányai, balassagyarmati és jolsvai zászlóalj) pedig e hó 2-án Lévára érkezett s itt végzi f. hó 3-14. napján összpontosított gyakorlatait. Július 14. napján a 16. honvédségvezető Léváról Verebélyre, a 14. ezred pedig Nyitráról Aranyos-Maróthra megy s ott fogja a két ezred Lóskay dandárparancsnok vezetése alatt tartani e hó 14-27. napjain a dandárgyakorlatokat. E hó 28-án azután a csapatok rendes állomás helyükre mennek vissza.

Kinevezés. A király dr. Tejfalu s Béla levai aljárásbíró a nyitrai kir. törvényszékhez bíróvá nevezte ki. Dr. Tejfalu s Béla, ki csekély megszakítással immár 10 éve működik a levai kir. járásbírósnál s alapos jogi képzettségével a jogászvilág becsülését, lekötőlező szíves modoráért pedig a nagy közönség tiszteletét és szeretetét teljes mértékben bírta, oly annyira szívünk-höz nőtt, hogy távozását igen sajnáljuk, noha jól megérdemelt előléptetésének öszintén örvendünk.

Színészet. Halmay Imre színtársulatával Lévára érkezett s kedden este Guthi és Rákosi vigjátékával, a Sasokkal fogja megkezdeni előadásainak sorozatát. Halmay előadásait jó hír előzte meg, bár épen a holt szezon kezdetén vagyunk, tikkárjának sikerült szép számú bérletet összehozni, s így hiszszük, hogy közönségünk méltányos va a társulat törekvését, nem fogja megvonni támogatását.

Váltás az adóhivatalnál. A pénzügyminiszter Jakabfalvy Jenő levai kir. adóhivatali ellenőrt a kapuvári kir. adóhivatalhoz adótárnokká, s helyébe ellenőrré Solty Gusztáv levai kir. adótisztet nevezte ki.

Hivatal vizsgálat. Andrassy Sándor, az aranyosmaróthi kir. törvényszék elnöke e héten vizsgálta meg a levai kir. járásbírósg ügykezelését és a tapasztalt rend és az ügydarabok feldolgozásában mutatkozó szorgalom és pontosság felett a bírának és a kezelő személyzetnek teljes elismerését nyilvánította.

Előléptetések. A vallás és közoktatásügyi miniszter Laky István pozsonyi és Bakó István beszercebányai kir. kath. főgimnáziumi tanárokat, városunk szülőiteit, valamint Pogány Kornél debreczeni állami főreáliskolai és Richter Rezső budapesti VIII. ker. állami főgimnáziumi tanárokat, a levai főgimnázium volt tanárait a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába léptette elő.

A csendőrök mint tüzoltók. Az országos tüzoltószövetség körében egy ügyes reformszerve merült fel. Előterjesztést tettek a belügyminiszteriumhoz, hogy a csendőrök képzés tanfolyam rendes tárgyai közé a tüzoltás tanítása is felvéssék. A belügyminiszterium elfogadta a javaslatot s most tárgyal a csendőrparancsnokság a tüzoltószövetség elnökségével.

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter Farkas Lajos levai kir. pénzügyigazgatósági fogalmazót ugyanide segédtitkárrá, dr. Zsabkay István fogalmazó gyakorlatnokot az ipolysági pénzügyigazgatósághoz fogalmazóvá nevezte ki.

Himen. Weinberger Ede tisztadai tanító e hó 14-én délután 1 órakor tartja egybekelést ünnepélyét Steiner Irén kisasszonnyal, Steiner Ignác, levai izr. tanító kedves leányával.

Előléptetés. A király Spengel Sándor aranyosmaróthi kir. törvényszéki bírónak a kir. ítéltábla-bírói czímet és jellegét adományozta. Spengel Sándor a kir. törvényszék bírói karának egyik legrokonzenesebb tagja, kit az egész vármegye közönsége nagyra becsül s így jól megérdemelt előléptetése általános örömet kelt.

A F. M. K. E. közgyűlése. A Felyidéki Magyar Közművelődési Egyesület Selmezbélabánya szab. kir. bányaváros tanácsától szívélyes meghívást hapt, hogy ez évi közgyűlését a város falai közt tartsa meg. Az igazgató-választmány Selmezbélabánya város törvényhatóságának ezen szíves meghívást köszönettel elfogadván, elhatározta, hogy az egyesület 1902. évi közgyűlését augusztus hó 26. és 27. napjain Selmezbélabánya szab. kir. városban tartja meg.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Gaba Lajos budapesti lakost, városunk szülőitét a löcsei kir. pénzügyigazgatósághoz állami végrehajtóvá nevezte ki.

Városi választás. Ujbánya városában június hó 30-án megejtett választás alkalmával az elhalálozás folytán megüresedett városi pénztárnoki állásra a képviselőtestület Csernák László, eddigi ellenőrt választotta meg. Ideiglenesen eilenőré helyettesítettét Baumann Győző.

Egyházi kinevezés. A beszercebányai megyés püspök Pojtek János simonyi plébánost az oszlányi alesperesi kerület esperesévé és tanfelügyelőjévé nevezte ki.

Érik a gabona. Az aranykalásztól dus ékes rónáságnak messze elhullámzó tengerén a szem immár nem soká gyönyörködik. Megszámlálva a napok és az érett élet földre dől az éles kaszapenge suhintása előtt. Ellepik a pacsirta kedves daljának téres mezejét az aratók tarkálló seregei és megpendül a kasza, véres lesz pengéje, ah! de még véresebb a pitypatyty fészke!.. Menekül a sűrű vetés rejtekébe tartózkodó kis madár, fölszáll a levegő égbé és ott sirja csicsgér énekét a természet adta otthon elvesztése fölött. Az aratók, részesek, kettőzők melábus dala tölti be szerteszét a mezők tájait és a jó istennek bőséges áldását várva hullatják keserves munkájukra fáradságuk verejték csöppjeit. „Kaszálnak a réten, százan is egy végben, csisz, csisz, csosz“... Adja Isten, hogy az öszszgyűjtött rendék, a marokba szedett kövér kékék, az összehalmozott nehéz kereszték és az egybehányt kolozszális asztagok adják meg a magyar nemzet megelégedését!..

Léván június hónapban meghaltak. Özv. Sinkovits Mihályné szül. Kuna Mária élt 73 évet, Csik István élt 5 hónapot, özv. Rummer Pálné szül. Dóka Julianna élt 68 évet, Lihtner György élt 62 évet, Pintér Amália élt 11 hónapot, özv. Zsenger Menyhértné szül. Jeszenszki Teréz élt 88 évet, Ujfalusi István élt 20 évet, Szemesi László élt 1 évet, Veres Lajos élt 31 évet, Vig Ilona élt 12 évet, Szabó Jónás élt 42 évet, Sveier Mihály élt 10 órát, Mészáros Gizella élt 5 napot, Jakubik Róza élt 3 évet, Erdler Jakab élt 68 évet, Klacsányi Sándorné szül. Tolnai Julianna élt 36 évet, Koponyics József élt 58 évet, Sinkó János élt 40 évet, Hullei Agn. élt 5 évet és 5 hón. Tuschnay János élt 67 évet, Szabó Gézané szül. Licskó Julianna élt 49 évet, Mihály Maria élt 5 évet 6 hónapot, Hellinger Lipót élt 60 évet, Mihalovics Oszkár élt 2 hónapot, Antal József élt 8 évet.

Tanügy. Iskolai értesítők.

A szatmári irg. nővérek vezetése alatt álló levai óvó, elemi és polgári leányiskolák értesítőjét Báthy László, prépost-plébános, intézeti igazgató közli.

Az értesítő első fejezete Gyulányi Natáliának, a zárda boldogult főnöknőjének, életrajzát és a tanítás terén kifejtett üdvös munkálkodását vizsgálja. A boldogult főnöknő 22 évig állott ezen intézet élén, amely idő alatt mindig a legszebben érvényesítette kiváló képességeit az iskolák gondos és figyelmes vezetésében. Nagy részben az ő nevéhez fűződik ezen iskolák előhaladása és fejlesztése; mert mikor az intézet vezetését átvette 6 nővér működött oldala mellett és a növendékek száma mintegy 400 volt; most 12 nővér végzi az intézetben a nevelés és oktatás nemes munkáját, a növendékek száma pedig megközelíti a 650 et. — A szegények számára ő állít fel az intézet folyosóján szent Antal szobra előtt a szegények perselyét, a melynek jövedelméből a téli hónapokban 20 szegénynek naponként meleg és izletes ebédet juttatott, — hetenkint pedig az egész éven át 40—50 darab kenyeret osztott ki az éhezők között. Váratlan elhunyt mély gyászba borította nemcsak az intézet növendékeit, a kik őt mint édes anyjukat szerették, — hanem városunk egész közönségét, a mely öszinte részvételt osztott az árván maradt nővérek lesújtó fájdalmában. Halála nagy veszteség az intézetre és városunk tanügyére, a melyekért még igen sokat tehetett volna.

Az értesítő második fejezete a tanév történetét öleli fel. Ebből megtudjuk, hogy kiváló polgári iskolába járó növendékek szülői évközben is melegen érdeklődnek gyermekeik szorgalma és magaviselete fölől és megelégedéssel vesszünk tudomást arról, hogy az intézet tantestülete komolyan foglalkozik olyan szülői értekezletek eszméjével, a melyeneket a fővárosban már meghonosítottak.

A vallásos és hazafias nevelés emelése céljából a tantestület 132 művel már megvetette az elemi leányiskola könyvtárának alapját is, a melynek fokozatos gyarapítása hathatós eszközül fog szolgálni arra, hogy a tanulók szívét és lelkét erkölcsösen művelje és hazafias érzelmeiket ápolja.

A polgári iskola III. és IV. oszt. növendékei az igazgató és 5 tanítónő vezetése mellett tanulságos kirándulás céljából megtekintették az oroszok czukorgyárát és megnézték a levai hengermalom berendezését.

Az adományok sorát Vaszary Kolozs bibornok hercegprímás nyitja meg, a ki a múlt tanévben is 2100 koronával járult az intézet kiadásainak fedezéséhez. Pénzintézetünk közül a takarékpénztár 200, a takaré- és hitelintézet 100, a Barsmegyei népbank 50- és Boronkay László vajki nagybirtokos szintén 50 korona segélyben részesítették az intézetet. Ezenkívül a karácsonyi ünnepek alkalmával az intézet szegénysorsu növendékei részére sokan kelmét, ruhát és pénzt adományoztak.

A tanszerek, a tanári és a polg. isk.

ifjúsági könyvtár gyarapítása oly kiváló gondját képezte a tantestületnek, hogy a beszerzett tanszerek és könyvek értéke és pedagógiai becsé nagyban emeli az intézet példás berendezését.

A tanítás eredménye általában elég jó; sőt a polgári leányiskola II. és III. osztályaiban határozottan jónak mondható mert ezen osztályokban számos a kitünő és jeles tanuló s alig van elégtelen. De nem mondhatjuk ezt az I. osztályról melynek 45 rendes tanulója közül 10 kapott elégtelen osztályzatot. A IV. osztályban egy sem bukott meg; az eredmény azonban itt sem mondható jónak, mert — mint az értesítőben olvassuk — ebben az osztályban mindig kevés volt a tehetséges növendék.

Erkölcsei magaviselet tekintetében komoly panaszra nem volt ok. Az egészségügy husvétig igen kedvező volt. Husvét után a kisebb gyermekek között nagy mérvben volt elterjedve a kanyaró és vörheny; de mert a járvány igen enyhe folyású volt, az iskolák bezárása nem vált szükségessé. A járvány áldozatává lett egy ovodás gyermek és egy II. elemi iskolai leányka. — A polgári iskola növendékei a tanév folyamán összesen 945 darab kézimunkát készítettek.

Az intézet statisztikai adatait következőleg csoportosítom: A polgári iskola bairatott 131 tanuló; és pedig az I. osztályba: 50; a II. o. 29; a III. o. 28; a IV. o. 24; — évközben kimaradt: 3; el-távozott 1; év végéig maradt 118 rendes és 9 magántanuló. — A beirt tanulók közül helybeli: 84, vidéki 47; — vallás szerint: r. k. 76; ev. ref. 6; ág. ev. 11; izr. 38; anyanyelv szerint: magyar 125, tót 6; — Előmenetel: kitünő: 15, jeles: 29, jó: 23, elégséges: 40; elégtelen: 20. — Az elemi leányiskolába beiratott: 296 tanuló; — ezek osztályonként így oszlanak meg: I. o. 104; II. o. 72; III. o. 65; IV. o. 45; V. o. 10; — tanév végén maradt: 273. — Vallás szerint: r. k. 287; ev. ref. 7; ág. ev. 3; — anyanyelv szerint: magyar 282; német 3; tót 11. — Az általános osztályzat a következő: kitünő 13, jeles 61, jó 86, elégséges 54, elégtelen 59. — Az óvodába járt 119 leány és 89 fiu.

Irodalom és művészet.

A leggyorsabban értesül a vidéki közönség is a világ eseményeiről a „Magyarország“ útján. Ez a lap a modern technika és hirszoigalat kelteivel akként van felszerelve, hogy már korán reggel az ország legtávolabbi vidékein is teljes tájékozást nyerhet belőle az olvasó az előző nap politikai és társadalmi eseményeiről, a gazdasági élet hullámzásáról, az árfolyamokról, a gabonáról stb. De a legfőbb érdeme ennek a lapnak az egyenes, hajthatatlan, független nemzeti irány, amelyet minden sora visszatükröz, és amelyel a „Magyarország“ már eddig is döntő eredményeket vitt ki közéletünk átalakítása, megtisztítása tekintetében. A „Magyarország“-ba írja vezércikkeit a magyar zsurnalisztika elismert mestere: Bartha Miklós, aki egymagában is elegendő bizonyítéka annak, hogy a „Magyarország“ a legnemzetibb lap. A lapot ezelőtt kilenc évvel Holló Lajos orsz. képviselő alapította azzal a célzattal, hogy legyen a nemzeti törekvéseknek egy mindentől független, alkuvást befolyásolást és meghátrálást nem ismerő organuma, a mely köré a művelt magyar társadalom színe java teljes sikert ért el. Felelős szerkesztője a lapnak Lovász Márton orsz. képviselő, a kinek magas czikkeit nagy elismeréssel honorálja a nagy közönség.

A „Magyarország“ hirszoigalata pártatlanul áll a magyar journalisztikában, az összes többi lapokat megelőző kitünő forrásokból szerzett értesüléseivel.

A „Magyarország“ előfizetési ára 28 kor, félre 14, negyed évre 7, egy óra 2 kor. 40 fill. Legzérszerűbb az előfizetési pénzeket postautalványon küldeni a „Magyarország“ kiadóhivatalába Budapest, Teréz-kört 19.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1902. évi június hó 29-től július hó 6-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Koth István Csuják Mária	leány	Ilona Mária
Csányi József Ugrasz Veron.	leány	Mária
Tuma Pál Kukowetz Regina	fiu	Jenő Imre Józ.
Kovács Mátyás Gyetvai Zs.	leány	Piroska

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Hellinger Lipót	60	agyvérzés
Mihalovics Oszkár	2 hó	béthurat
Antal József	8	agyhártalob
özv. Kudlik Jánosné sz. Vindie Mária	66	idült gümőkór
Valov Erásébat	3	tüdőgyulladás
özv. Jakubik Jánosné Pasztyér Katalin	64	szívbill. eldgt.

Lévai piacziárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.
Buza m.-mászánként 16 kor. 60 fill. 17 kor. 20 fill. Kétszeres 14 kor. 40 fill. 15 kor. — fill. — Rozs 13 kor. 60 fill. 15 kor. — fill. — Arpa 12 kor. 20 fill. 12 kor. 60 fill. Zab 13 kor. 60 fill. 14 kor. — fill. — Kukoricza 11 kor. 80 fill 12 kor. 40 fill. — Bab 10 kor. 40 fill. 10 kor. 60 fill. — Lencse 13 kor. 40 fill. 14 kor. — fill. — Köles 9 kor. — fill. 9 kor. 40 fill.

Nyilttér.

1580/902 45 14/001.

Arverési hirdetmény kivonat.

A levai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szelizi takarékpénztár végrehajtónak Hegedűs szül. Beluszki Zsuzsanna végrehajtást szenvedő elleni 300 kor. tökéketelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az ar.-maróthi kir. törvényszék (a levai kir. járásbírósg) területén s a társtulajdonos Hegedűs Károly tulajdonát is képező nagy-sarói 48 sz. tjkzvi A + 1 sorsz. ingatlan s ezen épült 96 házra az árverést 900 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1092 évi július hó 7-ik napján dél e. 9 órakor Nagy-Sáró község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 100%-át vagyis 90 koronát készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelt 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszoigáltatni.

Kelt Léván, 1902. ápril. hó 18 napján.

A levai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Pogány kir. jbiró helyett:
Dr. Tejfalu s
kir. aljbiró.

541/9012.0. tjkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az ujbányai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az ujbányai népbank végrehajtónak Behacker Jánosné sz. Skultéti Emilia végrehajtást szenvedő elleni 580 k. tökéketelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az ujbányai kir. jbiróság területén levő Ujbánya városban fekvő az ujbányai 1083. sz. tjkvben A + 1-3 sorsz. 6 öszs. házzs. a. foglalt végrehajtást szenvedő Behacker Jánosné sz. Skulkéti Emilia nevében vezetett ingatlanra az árverési 3165 k. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi július hó 24-ik napján d. e. 9 órakor ezen kir. járásbírósg mint tkvi hatóság hivatalos helyiségében (Városház I. emelet) megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 100%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelt 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszoigáltatni.

Kelt Ujbányán, 1902. évi április 11-én.

Az ujbányai kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Bocsek Károly
kir. jbiró.

Jó házból való fiu

tanoncznak

felvétetik Kern Testvéreknél Léván.

Szíves tudomásul!

A „Bars“ legutóbbi számában megjelent egy új kávéház megnyitását jelző hirdetés, melyben az a kifejezés használtatott, hogy „a volt Központi kávéház.“

Tekintettel, hogy a 12 év óta tulajdonomat képező

Központi Kávéház

most is szakadatlanul fennáll és létezik, — jelenleg a főtéren Weisz-féle házban ideiglenes helyiségében — ez okból már most is, tisztelettel értesitem a n. é. közönséget és igen tisztelt üzletbarátaimat, hogy a „Központi kávéházam“ f. é. augusztus hó vége felé az újonnan épített Városháza sarok helyiségeiben ezen célra épített teljesen újonnan és modern fényes berendezéssel nyilik meg.

A tizenkét év óta tapasztalt és nagyra becsült pártfogást a jövőre is kérve maradok Léva, 1902. július hó 4-én.

mély tisztelettel
Lang Bernát.

SZURKES SZINU TISZTA SZIMELEN

AFONNAL SZARAD

A szoba - ögtön használható

Christoph-Lak

ALCZORRE AMALGAMNYAR A PALOORA

lehetővé teszi, hogy a szobák a mészolás alatt is használhatóak, mivel a keletlen szag és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok kapható: **Kapható: Schubert Pálnál, LÉVÁN.**

Carbolineum

Avenarius szab.

25 év óta kipróbált **Faedző-szer**

Utánzatoktól óvakodjunk.

Carbolineum gyár: R. Avenarius Amstetten A.-Austr.

Iroda: Bécs Hauptstrasse 18.

Kapható: Kern Testvéreknel Léván.

A Richter-féle **Liniment. Caps. comp.**

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszér, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsolésülalkalmaztatik készvényét, eszénal és meghűtésnél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokba „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czegjeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa, Csab. ca kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Jó olcsó órákat

3 évi írásb. jótállással szállít magánosoknak

Konrad János

óra-, arany és ezüst áruház **Brux-ból** (Csehország)

Finom nickel rem. óra 3 frt. 75 kr.
Valódi ezüst " " 5 frt. 80 kr.
Valódi ezüst lánc " " 1 frt. 20 kr.
Nickel ébresztő óra " " 1 frt. 95 kr.
Czégem, cs. k. sassal lett kitüntetve, számos arany és ezüst kiállítási érmeikkel és ezrekekre menő elismerő levelekkel.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

88/1902. szám.

Árverési hirdetmény.

A lekéri apátság tulajdonát képező és **Lekér** községben (Barsvm) fekvő, zsindeyllyel fedett 66 sz. a. összeirt **boltoház**, mely áll egy bolti szobából, két lakószobából, egy konyhából, egy jelenleg pékműhelynek használt kamrából és az udvaron egy anyagraktárból, a Nagyméltóságú Vallás és közoktatásügyi m. kir. Ministerium ez évi 34958. számú engedélye folytán zárt ajánlattal egybekötött nyilvános árverésen **folyó évi augusztus hó 6. d. e. 10¹/₂ órakor** fog a lekéri apátság kastélyában **Lekéren** eladatni.

Bánatpénz 60 korona, mely összeg készpénzben az árverés előtt leteendő vagy a zárt ajánlatba helyezendő és alólirotnak a szóbeli árverést megelőzőleg átadandó.

Az árverési feltételek az árverést megelőzőleg fel fognak olvasatni avagy 45 fillér bélyeg beküldése ellenében kérelmezőnek ajánlva megküldetnek.

Lutilla u. p. Gr.-szet.-Kereszt, 1902. június hó 30.

Megbízásból:
Székel György
püspökségi erdőmester.

Szivattyuk Mérlegek

mindennemű házi és nyilvános célokra, a mezőgazdaság-, építkezés- és iparnál.

Csővek, tömlők, csapok stb. stb.

Szivattyu- és gépgyártási betéti Embermérlegek, mérlegek házi tartsaság használatra stb.

W. GARVENS, WIEN, I. Schwarzenbergstrasse 6. I. Wallfischgasse 14.

Kapható technikai és gépüzletekben, kútkészítőknél stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Klein Sándor

órák- és ékszerész

LÉVÁN

alapított 1881. évben.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen teljesítenek!

Ajánlja nagy választéku óra, ékszer, arany és ezüstáru raktárát, melyben mindenkor a legújabb divatu áruk bámulatos olcsó áron kaphatók.

Arany női óra	12.—	frttól feljebb
Arany férfi óra	20.—	" "
Ezüst óra	6.—	" "
Nikl óra	3.—	" "
Ingaóra	6.—	" "
Arany gyűrű (14 karat)	2 1/4	" "
Arany függő (14 karat)	1 1/4	" "

Alkalmi ajándékoknak való különféle tárgyakból nagy választék. Legfinomabb **chronometrikus** pontosságú órákülönlegességek mindenkor raktáron vannak.

Tényleg **"Profurbin"** segít a nagyszerű és utólérhetlen **Rovar ölő**

Vásárolják „csak üvegekben.”

Kapható Léván:
Boleman gyógyszerárt Amstetter Imre Engel József Kern testvérek Medveczky Sándor gyógyszerárt Pollak Kálmán Roth K. és Wilhelm Béla

Ipolyságon:
Bolner Fál Dombo Károly Ruman Lajos

Ujbányán:
Cservinka M. gyógyszerész Heinrich Ede fodrász

Verebélyen:
Czirok István Pollák J. és fia

Zsarnóczán:
Weichberg Izidor

Minden háziasszony

kérjen a legújabban érkezett s közvetlen a termelőtől importált első minőségű **New-Cuba-Kávéból**

melynek aromája kitünő és természetes festetlen színű

Kilója 3 korona 20 fillér

4 1/2 kilogr. póstacsomag ára 13 kor. 50 fillér.

Kapható: KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

Jegyzet: fűdö eg, hogy a kávé ne legyen túl barnára pörkölve, mi által elveszti zamatját a kiizadja illó olaját.

Az állat-praeeparatumok teljesen molymentesek.

Allatok minden fajainak kitömésére vállalkozik

KATONA MIHÁLY

nyilv. állatpraeparáló és tanszerkészítő intézete BUDAPEST, József-körút 13.

Emlősök és madarak természetűen a legújabb módszerrel (modellirozással) készítetnek: szebben, jobban, olcsóbban, mint bármely hasonló intézetben.

Az állatok kitömése nagyság szerint kerül:

EMLŐSÖK:		MADARAK:	
Egérnagyságu	0,80—1 frt	Pintynagyságu	0,80—1 frt
Menyét "	2 "	Galambnagyságu	2 "
Nyest "	5 "	Erdei bagoly	3 "
Róka "	9 "	Nagy suhuly (Uhu)	6 "
Vaddisznófej	15—20 "	Sas (nagy)	12 "
Szarvasfej	35—40 "	Keselyű	12 "

Az intézetben készítenek mindenféle vadászati tropheák, kisebb, nagyobb biológiai csoportok, függő vadak, emlős fejek; művészileg faragott tablettákon, mint szabadiszek, madarak, mint fadiszek, emlősbőrök tepicheknek természetűen utazott fejekkel. Őz, szarvas, aganosok mondírozása tablettákra, levetett paratori munkák művészi és gondos kivitele jutányosan számíttatik.

Az intézet kitömési célra frissen lőtt ritkább állatokat minden időben vásárol: sas-fajokat, faldkacákat, uhu és tuzokat. Medvét és medve-bocot, hiuzt, vadmacskát, vidrát, farkast. E fajok élve is szállíthatók, a legmagasabb árákkal lesznek fizetve.

Bars- és Hontmegye részére

érezkoporsó főraktár Kern Testvéreknel Léván.

Beschorner A. M.

első cs. kir. osztr.-magyar-, német franczia-, olasz- és orosz szabaldalmazott érezkoporsó gyárából.

Ezen szabadalm. érezkoporsók Európában majd minden egészségügyi hatóságok által nemcsak a hullák szállításához, leginkább légmentességük miatt, mi által az légártalmas szesz (hullaméreg) kigözölgését akadályozzák, a legjobban ajánlatnak.

Szép kiállítása, gazdag díszítése, olcsósága, tartóssága, sir- és sirboltokban használhatósága ezen gyártmányoknak kivitták minden művelt országban a legnagyobb elterjedést, ára 8 frttól 100 frtig.

Fakoporsók gyermekek részére 3 forinttól, felnőtteknek 8 forinttól 15 frtig.

Ugyszintén siremlékek, vaskerítések, kereszték, szemfedelek, párnák, koszorúk, szalagcsokrok stb. nagy választékban jutányos áron.

Kaphatók KERN TESTVÉREKNÉL Léván.